

VENDIM
Nr. 424, datë 22.6.2022

PËR MIRATIMIN E DEKLARATËS HAPËSE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË, POZICIONI I PËRGJITHSHËM, NË KUADËR TË KONFERENCËS SË PARË NDËRQEVERITARE PËR ANËTARËSIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË BASHKIMIN EVROPIAN

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe në vijim të pikës 7, të kreut III, të vendimit nr. 749, datë 19.12.2018, të Këshillit të Ministrave, “Për krijimin, organizimin dhe funksionimin e strukturës shtetërore, përgjegjëse për zhvillimin e negociatave dhe lidhjen e traktatit të aderimit të Republikës së Shqipërisë në Bashkimin Evropian”, me propozimin e Kryeministrit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

Miratimin e Deklaratës Hapëse të Republikës së Shqipërisë, Pozicioni i Përgjithshëm, në kuadër të Konferencës së Parë Ndërqeveritare për Anëtarësimin e Republikës së Shqipërisë në Bashkimin Evropian, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR
Arben Ahmetaj

**KONFERENCA E PARË NDËRQEVERITARE PËR ANËTARËSIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË BASHKIMIN EVROPIAN
DEKLARATA HAPËSE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË,
POZICIONI I PËRGJITHSHËM**

Vlerësime të përgjithshme

1. Shqipëria përshëndet mbajtjen e Konferencës së Parë Ndërqeveritare. Shqipëria falënderon Bashkimin Evropian për mbështetjen e palëkundur dhe të vazhdueshme politike, teknike dhe financiare ndaj Shqipërisë në rrugën e saj drejt BE-së. Ajo shpreh mirënjohjen për qëndrimin e qartë të BE-së për perspektivën evropiane të Shqipërisë dhe vendeve të Ballkanit Perëndimor.

2. Hapja e negociatave të anëtarësimit në BE për Shqipërinë do të konsolidojë marrëdhëniet tashmë të forta mes BE-së dhe Shqipërisë nëpërmjet Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit. Procesi pasues do të jetë në interes dhe në dobi të Shqipërisë në planin afatshkurtër, afatmesëm dhe afatgjatë, ndërkohë që ajo përparon në mënyrë të qëndrueshme drejt harmonizimit dhe arritjes së standardeve të *acquis*-s së BE-së.

Një perspektivë e qartë dhe e bazuar në merita për anëtarësimin e plotë në BE për Shqipërinë është gjithashtu në interesin politik, ekonomik dhe në interesin e sigurisë të vetë Bashkimit Evropian. Në kohën e sfidave globale në rritje e të shumanshme, zgjerimi mbetet më shumë se kurrë një investim gjeostrategjik për një Evropë të qëndrueshme, të fortë dhe të bashkuar.

Agresioni ushtarak i pajustificuar dhe i paprovokuar i Rusisë kundër Ukrainës ka ndikim të madh mbi gjithë Kontinentin Evropian. Shqipëria ka bashkuar forcat dhe është plotësisht në linjë me të gjitha vendimet dhe deklaratat e Politikës së Përbashkët të Jashtme dhe të Sigurisë të BE-së në dënimin e agresionit. Shqipëria zbaton plotësisht të gjitha paketat e sanksioneve. Shqipëria mbështet pa asnjë ekuivok vendimet e Këshillit të Sigurimit të OKB-së.

3. Anëtarësimi në Bashkimin Evropian është synimi politik dhe strategjik i Republikës së Shqipërisë dhe i sistemeve të saj ligjore, ekonomike dhe institucionale. Procesi i anëtarësimit në BE përfaqëson një mbështetje për demokratizimin e Shqipërisë, konsolidimin e institucioneve dhe të sundimit të ligjit dhe proceseve të vazhdueshme reformuese në vend. Shqipëria ka

përmbushur të gjitha kriteret për hapjen e negociatave të anëtarësimit. Ajo është e vendosur të vazhdojë me këmbëngulje përpjekjet e saj në përmbushjen e të gjitha detyrimeve me synimin përfundimtar për t'u bërë shtet anëtar i BE-së.

4. Vendimi i Këshillit Evropian, i datës 26 mars 2020, për nisjen e negociatave të anëtarësimit me Republikën e Shqipërisë dhe vendimi për të thirrur Konferencën e parë Ndërqeveritare janë momente kyçe në procesin e integritit të Shqipërisë në BE.

5. Shqipëria pranon dhe angazhohet të zbatojë metodologjinë e re të negociatave të anëtarësimit, përfshirë qasjen e saj të grupimeve tematike dhe të stimujve përkatës.

Për të dinamizuar më tej procesin e negociatave dhe për të nxitur ndërthurjen e përpjekjeve përtej kapitujve individualë, Shqipëria mirëpret që kapitujt e negociatave të organizohen në grupime tematike që do të ndjekin tema të gjera, si qeverisja e mirë, tregu i brendshëm, konkurrenca ekonomike dhe ndërlidhshmëria etj.

6. Anëtarësimi në BE gëzon një mbështetje të plotë të padiskutueshme të të gjithë spektrit politik dhe të shumicës dërrmuese të popullsisë shqiptare. Shqipëria do të vijojë t'i komunikojë publikut përfitimet, si dhe domosdoshmërinë e procesit të anëtarësimit në BE, si zgjedhje strategjike dhe objektive politike për të ardhmen e saj.

7. Shqipëria ndan thellësisht të njëjtat vlera me Bashkimin Evropian, siç përcaktohet në nenin 2, të Traktatit të Bashkimit Evropian. Shqipëria do të jetë një shtet anëtar aktiv dhe konstruktiv, veprimet e të cilit do të kontribuojnë në realizimin e parimeve dhe vlerave mbi të cilat bazohet BE-ja.

8. Shqipëria pranon plotësisht objektivat e përcaktuar në nenin 3 të Traktatit të Bashkimit Evropian. Shqipëria angazhohet për përafrimin e plotë me *acquis* të Bashkimit Evropian. Shqipëria pranon të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga *acquis*. Ajo do të marrë përsipër të gjitha të drejtat dhe detyrimet e shteteve anëtare të BE-së.

9. Shqipëria ka dhe do të vazhdojë të dëshmojë përkushtimin e saj ndaj vlerave themelore të Bashkimit Evropian, respektimit të të drejtave themelore, duke përfshirë të drejtat e pakicave, demokracinë dhe shtetin e së drejtës. Shqipëria pranon se këto vlera themelore mbeten në thelb të procesit të anëtarësimit.

10. Zbatimi i reformës në drejtësi është themeli i reformave të sundimit të ligjit në Shqipëri. Është bërë punë e rëndësishme për ngritjen e organeve të reja të qeverisjes së pushtetit gjyqësor dhe funksionimin e plotë të tyre, për sigurimin e gjykatave plotësisht funksionale dhe për të siguruar një historik të qëndrueshëm të procesit të rivlerësimit kalimtar. Ka pasur një bashkëpunim të ngushtë me Operacionin Ndërkombëtar të Monitorimit (ONM). Reforma në drejtësi kontribuon në krijimin e një sistemi drejtësie të besueshëm, të drejtë, të pavarur, profesional, transparent, të përgjegjshëm dhe efikas, një sistem që do të gëzojë besimin e publikut, do të mbështesë zhvillimin e qëndrueshëm social-ekonomik të vendit dhe do të mundësojë integrimin e saj në familjen evropiane. Reforma në drejtësi do të krijojë kushtet, që trupa e gjyqtarëve dhe prokurorëve të arrijë standardet më të larta të integritetit, profesionalizmit dhe etikës.

11. Shqipëria është e vendosur të vazhdojë luftën kundër krimit të organizuar dhe korrupsionit. Lufta kundër korrupsionit është intensifikuar, duke forcuar koordinimin operacional dhe aftësitë monitoruese. Rezultate të mëtijshme të prekshme janë arritur në luftën kundër krimit të organizuar. Këto rezultate janë arritur edhe falë zbatimit të veprimeve dhe rekomandimeve të FATF-së dhe *Moneyval*-it si dhe përmes bashkëpunimit të zgjeruar me shtetet anëtare të BE-së. Shqipëria ka marrë pjesë në disa operacione policore ndërkombëtare që shënjestrojnë grupet e organizuara kriminale, duke çuar në arrestime dhe aktakuza të rëndësishme. Ajo ka zgjeruar dukshëm bashkëpunimin e saj të drejtpërdrejtë dhe efektiv me EUROJUST.

Arkitektura institucionale për ndjekjen penale dhe gjykimin e rasteve të korrupsionit dhe krimit të organizuar është plotësisht funksionale. Puna e Byrosë Kombëtare të Hetimit dhe Prokurorisë së Posaçme të Strukturës së Posaçme Kundër Korrupsionit është bërë thelbësore për ndjekjen me më shumë forcë të luftës kundër krimit të organizuar dhe korrupsionit. Ka pasur

arritje të rëndësishme në ndëshkimin e korrupsionit falë kuadrit ligjor të rishikuar dhe ndryshimeve kushtetuese, në lidhje me kufizimin e imunitetit të zyrtarëve publikë dhe gjyqtarëve, si dhe konfiskimin e pasurisë së tyre. Përpjekjet e Shqipërisë do të përforcojnë më tej historikun e përgjithshëm të hetimeve, ndjekjeve penale dhe dënimeve në lidhje me çështjet e krimit të organizuar dhe korrupsionit, në veçanti çështje të nivelit të lartë.

12. Shqipëria rritet angazhimin e saj për të marrë pjesë në të gjitha programet e Bashkimit Evropian, në strategjinë e BE-së për të luftuar krimin e organizuar, në përputhje me agjendat e BE-së për drejtësinë dhe çështjet e brendshme për krimin e organizuar dhe korrupsionin. Kjo do të bëhet në përmbushje të planeve të veprimit të Komisionit, të cilat përcaktojnë prioritetet dhe rendisin masat që duhen marrë. Këta janë objektiva afatgjatë për Shqipërinë, me veprime konkrete që janë ndërmarrë nëpërmjet miratimit të strategjive, si dhe të planeve përkatëse të veprimit.

13. Identiteti kombëtar dhe kulturor i shqiptarëve është pjesë e trashëgimisë kulturore evropiane, që mbështetet në themelet e BE-së, bazuar në doktrinën “Të bashkuar në diversitet”. Përdorimi i gjuhës shqipe, si një nga gjuhët zyrtare të Bashkimit Evropian, do të shtojë zgjerimin e pasurisë kulturore dhe do të zhvillojë diversitetin që Bashkimi Evropian nxit. Masat e BE-së do të çojnë në ruajtjen e identitetit kombëtar të popullit shqiptar dhe të Republikës së Shqipërisë, si shtet i ardhshëm anëtar i BE-së.

14. Deri më sot, Shqipëria ka përkthyer nga gjuha angleze në gjuhën shqipe 42 000 faqe të *acquis*-s së BE-së dhe nga gjuha shqipe në gjuhën angleze rreth 2100 faqe të legjislacionit shqiptar që harmonizohet me *acquis*-n e BE-së. Shqipëria angazhohet të vazhdojë përkthimin e *acquis*-s së BE-së në gjuhën shqipe përpara anëtarësimit.

15. Shqipëria ka mbajtur në mënyrë të qëndrueshme linjëzimin 100% me deklaratat e BE-së dhe vendimet e Këshillit në Politikën e Përbashkët të Jashtme dhe të Sigurisë dhe do të vazhdojë ta bëjë këtë. Shqipëria është krenare të demonstrojë qëndrueshmërinë e plotë të këtij historiku, që kur Shqipëria u ftua në fillim të vitit 2004 të linjëzohej me vendimet përkatëse të Këshillit dhe deklaratat e përfaqësuesit të lartë në emër të BE-së, si pjesë e agjendës së Selanikut, me qëllim që të bashkërendonte me BE-në politikën e saj të jashtme dhe të sigurisë. Shqipëria angazhohet për të dhënë mbështetje të vazhdueshme dhe të qëndrueshme për qëndrimet e BE-së për çështjet ndërkombëtare, si pjesë e orientimit strategjik të politikës së jashtme dhe objektivit të saj për anëtarësim në BE. Shqipëria ka kontribuar, gjithashtu, në mënyrë aktive në misionet dhe operacionet e Politikës së Përbashkët të Sigurisë dhe Mbrojtjes, bazuar në marrëveshjen kuadër, të nënshkruar në vitin 2012. Ajo do të vazhdojë të ofrojë pjesëmarrjen e saj aktive.

16. Shqipëria ndan vlerat mbi të cilat mbështetet komuniteti euroatlantik. Aspirata e saj për anëtarësim në BE nuk mund të shkëputet nga vlerat dhe synimet e Politikës së Jashtme dhe të Sigurisë të BE-së. Si një mbështetëse e fortë e multilateralizmit dhe të një zone evropiane të sigurisë, demokracisë dhe të drejtave të njeriut, Shqipëria luan një rol të rëndësishëm si aleate e NATO-s që nga viti 2009. Shqipëria mbrojti të njëjtat parime dhe objektiva të përbashkët si kryesuesja e OSBE-së më 2020-ën. Si një anëtare jo e përhershme e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, për periudhën 2022–2023, Shqipëria do të kontribuojë në ruajtjen dhe forcimin e rendit shumëpalësh, të bazuar në rregulla, duke adresuar sfidat globale dhe duke promovuar paqen dhe sigurinë, në respekt të plotë të së drejtës ndërkombëtare, shtetit të së drejtës dhe të drejtave të njeriut, si themele për shoqëritë paqësore, të begata dhe të qëndrueshme.

17. Shqipëria angazhohet të mos nënshkruajë dhe të mos marrë pjesë në asnjë marrëdhënie kontraktuale ndërkombëtare, që nuk përputhet me vlerat dhe të drejtën evropiane.

18. Nëpërmjet anëtarësimit në BE, Shqipëria do të japë kontributin e saj në projektin evropian, ndër të tjera, edhe nëpërmjet vlerave të shtuara të pozicionit të saj gjeopolitik. Me daljet e saj në detin Adriatik dhe detin Jon, Shqipëria do të kontribuojë në ndërlidhjen e infrastrukturës transevropiane të transportit dhe energjisë dhe në forcimin e bashkëpunimit strategjik dhe operacional midis BE-së dhe Ballkanit Perëndimor për sigurinë dhe bashkëpunimin rajonal. Ky bashkëpunim është thelbësor për të trajtuar në mënyrë efektive kërcënimet tona të përbashkëta

të sigurisë, si lufta kundër terrorizmit dhe ekstremizmit të dhunshëm, migrimit të parregullt, kërcënimeve hibride dhe kibernetike, si dhe mbrojtja e investimeve strategjike.

19. Shqipëria ka qenë dhe mbetet një shtet laik gjatë gjithë historisë së shtetit shqiptar. Shoqëria shqiptare është multifetare dhe gëzon harmoni ndërfitare. Gjatë gjithë historisë së saj, Shqipëria nuk ka përjetuar kurrë ndonjë konflikt fetar. Harmonia ndërfitare ka qenë një faktor kryesor në mbrojtjen e pakicave në të kaluarën dhe do të jetë i tillë edhe në të ardhmen.

20. Minoritetet në Shqipëri gëzojnë të drejta të padiskutueshme. Personat që u përkasin minoriteteve në Shqipëri ushtrojnë të drejtat dhe liritë e njeriut në barazi të plotë para ligjit. Ata kanë të drejtë të shprehin, pa ndalim apo detyrim, përkatësinë e tyre etnike, kulturore, fetare dhe gjuhësore. Gjatë negociatave për anëtarësimin në BE dhe më tej, Shqipëria do të vazhdojë të sigurojë gëzimin e plotë të drejtave dhe lirive të tyre, në përputhje me Konventën Kuadër të Këshillit të Evropës për Mbrojtjen e Pakicave Kombëtare.

21. Shqipëria është një vend me një pjesë të madhe të popullsisë që jeton jashtë vendit. Është bindja e Shqipërisë se anëtarësimi në BE do të përmirësojë shumë marrëdhëniet me vendet ku jetojnë shqiptarët. Shqipëria do të përfitojë shumë nga njohuritë e shqiptarëve që jetojnë jashtë në negociatat e saj të anëtarësimit.

22. Shqipëria jep një kontribut të rëndësishëm në procesin e bashkëpunimit rajonal në Ballkanin Perëndimor, duke u angazhuar plotësisht në këtë fushë edhe në kuadër të procesit të stabilizim-asociimit. Shqipëria merr pjesë aktive në të gjitha nismat rajonale dhe strukturat rajonale, si Procesi i Bashkëpunimit të Evropës Juglindore, Këshilli i Bashkëpunimit Rajonal, Procesi i Berlinit, Ballkani i Hapur, Zona Ekonomike Rajonale etj. dhe punon në mënyrë proaktive për të çuar përpara arritjen e objektivave të tyre. Dy projekte të rëndësishme të bashkëpunimit rajonal në kuadër të Procesit të Berlinit, konkretisht, Fondi i Ballkanit Perëndimor dhe Zyra Rajonale e Bashkëpunimit Rinor, kanë selitë e tyre në Shqipëri. Duke mbështetur fuqimisht pjesëmarrjen e shoqërisë civile dhe të të rinjve në zbatimin e agjendës së bashkëpunimit rajonal në Ballkanin Perëndimor, Shqipëria nxit një klimë pajtimi dhe shkëmbimesh mes njerëzve që sjell gjithëpërfshirje, pjesëmarrje dhe angazhim qytetar të të rinjve dhe qytetarëve brenda vendeve të rajonit.

23. Shqipëria do të vazhdojë të forcojë marrëdhëniet dypalëshe me të gjitha vendet e rajonit, duke zhvilluar një dialog intensiv me ta dhe duke zbatuar mekanizmin e mbledhjeve të përbashkëta qeveritare që mundëson një bashkëpunim më efektiv.

24. Shqipëria është e përkushtuar ndaj zgjidhjes së mosmarrëveshjeve dypalëshe kufitare, nëse ka të tilla, në përputhje me parimet e zgjidhjeve paqësore të mosmarrëveshjeve të Kartës së OKB-së dhe Konventës së OKB-së për të Drejtën e Detit, duke përfshirë, nëse është e nevojshme, edhe Gjykatën Ndërkombëtare të Drejtësisë.

25. Shqipëria angazhohet për sigurinë e kufijve të jashtëm të BE-së. Shqipëria ka qenë një partner i besueshëm i përpjekjeve evropiane gjatë dhe pas krizës së migracionit të vitit 2015 dhe trajtimit të luftëtarëve terroristë të huaj. Sfidat e terrorizmit dhe migracionit kanë treguar qartë se siguria e Ballkanit është siguria e të gjithë BE-së dhe anasjelltas. Shqipëria angazhohet për të luftuar në mënyrë efektive krimin e organizuar dhe terrorizmin, të përforcojë sigurinë, duke marrë pjesë në nismat e sigurisë, siç përcaktohet në Strategjinë e BE-së për Sigurinë e Bashkimit Evropian dhe agjendën kundër terrorizmit.

26. Shqipëria është e angazhuar të ndjekë shtyllat kryesore të Sistemit të Përbashkët Evropian të Azilit, Planin e Politikës së Komisionit për Azilin dhe programin legjislativ të reformuar, duke përfshirë Paktin e ri për Emigracionin dhe Azilin. Politikat e azilit do të sigurojnë rregullimin e duhur të emigrantëve të rregullt dhe të parregullt dhe rregullimin e duhur të pozitës së azilkërkuesve dhe refugjatëve, si dhe maksimizimin e përfitimeve nga migrimi. Shqipëria vazhdon të përafrojë legjislationin e saj të migracionit me *acquis*-n e BE-së dhe konventat ndërkombëtare, ku ajo është palë. Ndërkohë që ajo ka një nivel shumë të lartë të ratifikimit të konventave ndërkombëtare në fushën e migracionit, vëmendje e vazhdueshme do t'i kushtohet forcimit të kapaciteteve institucionale, si mjete thelbësore për menaxhimin efektiv të migracionit.

27. Që nga hyrja në fuqi e liberalizimit të vizave në vitin 2010, qytetarët shqiptarë gëzojnë regjimin pa viza kur udhëtojnë në zonën Shengen të BE-së. Shqipëria ka dëshmuar të jetë një partnere e besueshme e Bashkimit Evropian, duke ruajtur që atëherë statusin e saj të privilegjuar. Shqipëria angazhohet të miratojë dhe të zbatojë *acquis*-n e *Schengen*-it.

28. Shqipëria mirëpret ndihmën financiare të ofruar nga Bashkimi Evropian si grante/fonde të paraanëtarësimit, si dhe në kuadër të pandemisë COVID-19 dhe, në veçanti, të Planit Ekonomik dhe Investimeve (PIE) për Ballkanin Perëndimor. Shqipëria pret me padurim zbatimin e shpejtë të PIE-së duke mbështetur rimëkëmbjen ekonomike afatgjatë dhe të qëndrueshme, integrimin e suksesshëm rajonal dhe konvergjencën e përsheptuar me BE-në. Për periudhën 2007–2020, në kuadër të Instrumentit të Asistencës së Paraaderimit (IPA), Shqipëria ka marrë forma të ndryshme ndihme financiare me qëllim zbatimin e reformave politike dhe ekonomike, ndërtimin e kapaciteteve institucionale dhe forcimin e bashkëpunimit, zhvillimit ekonomik dhe social.

Për këtë periudhë financiare, Shqipëria ka menaxhuar me sukses fondet IPA dhe IPARD. Asistenca është drejtuar drejt asistimit të përafrimit të legjislacionit shqiptar me *acquis*-n e BE-së për t'iu afruar negociatave të anëtarësimit me BE-në. Shqipëria ka marrë pjesë me sukses në programimin e IPA I & IPA II, për të njëjtën periudhë, me vlerë 1,15 miliardë euro. Përvoja e saj në përthithjen e fondeve IPA ka qenë pozitive, bazuar në përdorimin vjetor të fondeve IPA. Elementet e qasjes sektoriale janë përcaktuar dhe transferimi i përgjegjësive tek autoritetet shqiptare për menaxhimin indirekt të fondeve IPA është dhënë pjesërisht përmes vendimit të KE-së të vitit 2014.

Shqipëria është plotësisht e përkushtuar për përdorimin sa më efektiv të programit IPA III, bazuar në rregulloren e re IPA.

29. Republika e Shqipërisë do të përpiket të sigurojë që qëndrimi i saj politik, ekonomik dhe financiar, si shtet anëtar i BE-së, të jetë i matshëm me shtetet anëtare të BE-së me përmasa të ngjashme. Shqipëria është në dijeni se tregu i brendshëm është një gur themeli i Bashkimit Evropian. Vendi do të vazhdojë të harmonizojë legjislacionin e tij me *acquis communautaire* për lëvizjen e lirë të mallrave, krahut të punës, shërbimeve dhe kapitalit. Bashkimi Evropian është partneri më i madh tregtar i Shqipërisë. Vendi do të vazhdojë bisedimet me shërbimet e Komisionit Evropian për të qenë pjesë e Programit të Tregut të Vetëm të Bashkimit Evropian.

Procesi i integritimit

30. Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit (MSA), ndërmjet BE-së dhe Shqipërisë, hyri në fuqi më 1 prill 2009. Sipas nenit 6 të MSA-së, që nga data 1 prill 2019, Shqipëria është plotësisht e asociuar me BE-në. MSA-ja është duke u mirëzbatuar. Zbatimi i plotë i dispozitave të saj nga të dyja palët do të përmirësojë përgatitjet e Shqipërisë për anëtarësim të plotë dhe do t'i korrespondojë evoluimit të marrëdhënieve Shqipëri-BE. Shqipëria angazhohet të sigurojë më tej përputhshmërinë me MSA-në, si një element i rëndësishëm në procesin e anëtarësimit në BE.

31. Me nënshkrimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit, Shqipëria është angazhuar të përafrojë gradualisht legjislacionin e saj me *acquis*-n e BE-së dhe ta zbatojë atë në mënyrë të qëndrueshme. Hartimi i një plani për përafrimin e *acquis* ka filluar në muajin shtator 2007, me miratimin e Planit Kombëtar për Zbatimin e MSA-së (PKZMSA) 2007–2012. Plani kombëtar, në formatin aktual, u zbatua për periudhën 2014–2020. Me vendimet respektive të Këshillit të Ministrave Shqipëria ka miratuar Planin Kombëtar të Integritimit Evropian (PKIE) 2021–2023 dhe 2022–2024.

32. Shqipëria pranon zbatimin e *acquis*-s të BE-së në rendin juridik shqiptar. Shqipëria ka vazhduar të harmonizojë legjislacionin dhe kapacitetet e saj me standardet evropiane. Është bërë përparim në një sërë fushash. Shqipëria angazhohet për përpjekje thelbësore dhe të qëndrueshme që do të jenë të nevojshme, në lidhje me përgatitjet e përgjithshme për miratimin dhe zbatimin e *acquis*-s të BE-së, duke përfshirë përpjekjet e intensifikuara për të siguruar forcimin e kapaciteteve administrative dhe për të pasur struktura të përshtatshme institucionale përpara anëtarësimit.

Përmbytja e negociatave

33. Në muajin mars 2020, Këshilli mori vendimin për hapjen e negociatave të anëtarësimit me Shqipërinë. Në përgjithësi, Shqipëria ka rritur përpjekjet e saj dhe ka dhënë rezultate të mëtejshme të prekshme dhe të qëndrueshme për të gjitha kërkesat dhe prioritetet e rëndësishme të identifikuara në konkluzionet e Këshillit të marsit 2020. Shqipëria ka plotësuar të gjitha kushtet për Konferencën e Parë Ndërqeveritare. Shqipëria mirëpret miratimin e kuadrit negociator nga Këshilli dhe organizimin e Konferencës së Parë Ndërqeveritare.

34. Shqipëria mirëpret fillimin e procesit të negociatave, bazuar në metodologjinë e re të zgjerimit, të miratuar nga Këshilli Evropian, në mars 2020, dhe siç është parashikuar në kuadrin negociator për Shqipërinë. Shqipëria miraton metodologjinë e re, me synimin për ta bërë procesin e anëtarësimit më të parashikueshëm, më të besueshëm dhe dinamik dhe me një drejtim politik më të fortë. Shqipëria nuk kërkon të tërhiqet nga asnjë politikë e BE-së, as nuk kërkon derogime të përhershme në lidhje me *acquis*-n e BE-së, aktualisht në fuqi.

Gjatë negociatave të anëtarësimit Shqipëria mund të kërkojë periudha kalimtare për ata sektorë ku, në momentin e anëtarësimit të saj në Bashkimin Evropian, nuk do të jetë arritur ende një nivel i mjaftueshëm përgatitjeje për harmonizim dhe zbatim të plotë. Këto periudha do të jenë me kohëzgjatje dhe fushëveprim të kufizuar. Plane me faza të përcaktuara qartë për përmbushjen e detyrimeve të anëtarësimit do të shoqërojnë kërkesat për periudha kalimtare. Objektivi i Shqipërisë është aderimi sa më i shpejtë i mundshëm me marrëveshjet përkatëse kalimtare, që kërkohen për të siguruar integrim normal në politikën e BE-së.

Shqipëria pret që negociatat të fokusohen në çështjet kryesore të mëposhtme:

- Objektivat e Shqipërisë për negociatat e anëtarësimit janë një proces i rregullt integrimi në të katërta liritë dhe përdorimi efikas i përgatitjeve për zgjerimin në planin afatshkurtër dhe afatgjatë. Bazuar në metodologjinë e re të procesit të negociatave, Shqipëria do të synojë futjen graduale në programet dhe politikën e BE-së, pasi të jetë e përgatitur për ta bërë këtë, përpara anëtarësimit.

- Katër liritë që përbëjnë tregun e vetëm duhet të mbizotërojnë në shtrirjen më të gjerë të mundshme. Shqipëria është e gatshme të rrisë hapat e nevojshëm, përfshirë edhe në nivel rajonal, nëpërmjet krijimit të zonës ekonomike rajonale, si çështje me përparësi. Kjo përfshin dhe përcaktimin e masave kalimtare për këtë qëllim.

35. Shqipëria ndan plotësisht të njëjtët objektiva të Bashkimit Ekonomik dhe Monetar. Megjithatë nga anëtarësimi si shtet anëtar, Shqipëria do të shmangë pjesëmarrjen e saj në Eurozonë, ajo pranon detyrimet që rrjedhin nga BEM-ja. Shqipëria synon të marrë pjesë në Eurozonë sa më shpejt që të jetë e mundur pas anëtarësimit të saj.

36. Tregjet dhe sistemi financiar në Shqipëri kanë evoluar gjatë dekadave të fundit. Këto janë mbështetur nga prania e bankave, institucioneve financiare të BE-së dhe modernizimit të infrastrukturës rregullatore/mbikëqyrëse, sipas standardeve të BE-së. Tregjet kanë funksionuar normalisht. Sistemi financiar ka treguar elasticitet ndaj goditjeve të brendshme dhe nga jashtë. Ndërkohë që Shqipëria do të përparojë në rrugën e saj të anëtarësimit në BE, vendi do të insistojë për modernizimin e mëtejshëm të infrastrukturës financiare, për akses më të mirë në shërbimet financiare dhe për rritjen e kontributit të sistemit financiar në rritjen ekonomike.

37. Në kuadër të procesit të anëtarësimit, objektivi kryesor i politikës ekonomike të Shqipërisë është forcimi i konkurrueshmërisë së ekonomisë së saj, me synim forcimin e kapaciteteve për të përballuar presionin konkurrues të tregut të përbashkët evropian dhe uljen e papunësisë. Shqipëria pret që rezultati i negociatave të sigurojë kushte për një mjedis financiar dhe makroekonomik të qëndrueshëm dhe një ekonomi tregu konkurruese me sektorë të fortë industrialë, bujqësorë dhe turistikë, përmes inovacionit.

38. Shqipëria e identifikon turizmin si një nga ekosistemet industriale, ku mund të merren masa të mëtejshme, bazuar në strategjinë 2019–2023 në fuqi, në përputhje me objektivat e BE-së për dekadën e ardhshme. Kjo do të kontribuonte në cilësinë më të mirë të jetës, zhvillimin, përmirësimin dhe promovimin e produkteve dhe shërbimeve turistike duke pasur parasysh tri dimensionet e qëndrueshmërisë: ekonomike, sociale dhe mjedisore. Këto masa përfshijnë: përmirësimin e efikasitetit të burimeve, menaxhimin e mbetjeve dhe ujërave për të minimizuar ndikimin mjedisor, duke respektuar trashëgiminë kulturore, mundësitë e reja të punësimit,

ndërtimin dhe modernizimin e qëndrueshëm të turizmit dhe infrastrukturës publike, transportin, transformimin digjital, telekomunikacionin, si dhe produktet dhe shërbimet financiare novatore. Sektori i turizmit në Shqipëri ka një potencial të madh, duke krijuar pole dhe industri të reja zhvillimi: do të punohet për konsolidimin e ofertës turistike, rritjen e vlerës së shtuar dhe ndikimin e sektorit në ekonomi dhe punësim; zhvillimin e produkteve dhe shërbimeve të reja në turizëm, përmirësimin e cilësisë së tyre, imazhit të vendit dhe promovimit të produkteve vendëse.

39. Shqipëria do të negociojë pranimin e saj në BE, duke marrë parasysh nevojën për të përmirësuar kohezionin social dhe ekonomik dhe reduktuar pabarazitë rajonale përmes zhvillimit të rajoneve të pazhvilluara, të cilat janë edhe objektivat e politikës së kohezionit të Bashkimit Evropian. Anëtarësimi do t'i ofrojë Shqipërisë një mundësi për të marrë një shtysë të mëtejshme për përpjekjet e saj për modernizimin dhe për të kontribuar njëkohësisht në forcimin e pozicionit global të BE-së.

40. Shqipëria e konsideron bujqësinë dhe zhvillimin rural si një sektor të rëndësishëm ekonomik me ndikim të drejtpërdrejtë në mjedis, rritjen e gjelbër, sigurinë ushqimore, avancimet teknologjike. Shqipëria e konsideron të domosdoshme ngritjen e standardeve të politikës së saj bujqësore, jo vetëm në një nivel që plotëson nevojat e tregut në Shqipëri dhe BE, por edhe për të garantuar cilësinë e produkteve, ekuilibrin e duhur midis konsumit dhe prodhimit dhe rritjen e përfitimeve të sektorit. Shqipëria ka bërë përpjekje të shtuara, falë fondeve të BE-së nëpërmjet programit IPARD II, për të siguruar një integrim të plotë dhe të shpejtë të bujqësisë së Shqipërisë në Politikën e Përbashkët Bujqësore.

41. Qeveria shqiptare është e vendosur të transformojë ekonominë shqiptare nga një ekonomi e varur nga importi, e bazuar në konsum, dhe informale në një ekonomi që bazohet në krijimin e qëndrueshëm të vendeve të punës dhe rritjen e produktivitetit të saj. Ajo ka njohur gjerësisht nevojën për të trajtuar sistematikisht punësimin, duke riorientuar sistemin e arsimit dhe trajnimit drejt nevojave të tregut të punës dhe duke modernizuar dhe zgjeruar shtrirjen e shërbimeve të punësimit. Shqipëria do të ketë prioritet përfshirjen sociale dhe ekonomike të grupeve në nevojë, domethënë të rinjve, grave, personave me aftësi të kufizuara, pakicave etnike, përcaktimit të një agjende sociale dhe përfshirjes së partnerëve socialë në zbatimin e saj.

42. Rritja ekonomike nëpërmjet rritjes së konkurrueshmërisë dhe inovacionit është një nga prioritetet për të ardhmen dhe premisa për zhvillimin e qëndrueshëm social-ekonomik të Shqipërisë. Zhvillimi i sipërmarrjes dhe i inovacionit u përgjigjet nevojave të vendit për rritje ekonomike, zhvillim të qëndrueshëm sociokonomik, investime në kapitalin njerëzor, zhvillimin e SME-ve dhe promovimin e inovacionit në teknologji, shkencë dhe inovacion.

43. Shqipëria është e angazhuar për një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit. Shqipëria ka bërë hapa gjigantë duke zbatuar *acquis*-n e BE-së në këtë fushë të gjerë. Megjithatë, do të kërkojnë masat kalimtare për të harmonizuar këtë angazhim me nevojën për të respektuar disa dispozita të *acquis*-s që kërkojnë investime të konsiderueshme.

44. Shqipëria beson fort në mbrojtjen e burimeve natyrore, në veçanti të peshkimit. Kur Shqipëria të bëhet anëtare e BE-së, deti Adriatik dhe deti Jon do të jenë detet e brendshme të BE-së. Prandaj këto dy territore detare të Shqipërisë do të rregullohen ekskluzivisht nga ligjet dhe rregulloret evropiane.

45. Në lidhje me sektorin e transportit, Shqipëria do të angazhohet në aktivitetet e Komunitetit të Transportit dhe miratimin e planeve të veprimit me hapa të detajuar për të përmirësuar, në veçanti, sigurinë rrugore, hekurudhat, transportin ujor dhe multimodal. Puna ka avancuar për zgjerimin e korsive/korridoreve të gjelbra me shtetet anëtare të BE-së. Është miratuar legjislacioni për ngritjen e agjencisë hekurudhore. Në sektorin e energjisë, Shqipëria do të punojë për liberalizimin e tregut të saj të energjisë elektrike dhe do të finalizojë ngritjen e bursës së saj të energjisë për të garantuar integrimin me vendet fqinje.

Procesi i negociatave:

46. Me miratimin e konkluzioneve të Këshillit Evropian të Selanikut, të vitit 2003, Shqipëria pranon dhe mbështet plotësisht parimin e progresit individual, të bazuar në meritat e veta, si bazë e procesit të anëtarësimit.

47. Duke pranuar se progresi në grupimin “Thelbësoret” do të përcaktojë ritmin e të gjitha negociatave, Shqipëria do t’i kushtojë vëmendje të veçantë përafrimit të të gjithë këtij grupimi me *acquis*-n dhe standardet ndërkombëtare, për të krijuar një historik të qëndrueshëm të zbatimit të tyre. Shqipëria pranon se mekanizmi i prezantuar nga metodologjia e re e zgjerimit në mars 2020, nëpërmjet strukturës së saj të grupimeve, mund të favorizojë vendet që përmbushin kriteret.

48. Synimi i negociatave të anëtarësimit është anëtarësimi i Shqipërisë në Bashkimin Evropian me të gjitha të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga anëtarësimi. Shqipëria pret që negociatat të ecin pa probleme dhe në mirëbesim. Rezultatet e tyre duhet të jenë reciprokisht të dobishme, si për Shqipërinë ashtu edhe për BE-në. Anëtarësimi i Shqipërisë në Bashkimin Evropian do të mbrojë interesat jetikë të qytetarëve të saj.

49. Republika e Shqipërisë ka një pozicion fillestar të favorshëm në negociatat e anëtarësimit, sepse që në vitin 2007 ka filluar përafrimin e organizuar të legjislacionit të saj me *acquis*-n e BE-së. Në përmbushjen e detyrimeve ndaj MSA-së, zbatimit të PKIE-së për miratimin e *acquis*-s të BE-së, Shqipëria ka bërë progres në përafrimin e legjislacionit të saj me *acquis*-n e BE-së. Shqipëria është e gatshme të përafrojë legjislacionin e saj me *acquis*-n e BE-së dhe ta zbatojë atë në kohë dhe me efikasitet.

50. E ndërgjegjshme për sfidat e ardhshme, qeveria e Shqipërisë është angazhuar për të ofruar kapacitete të përshtatshme administrative në të gjitha fushat që lidhen me procesin e integritimit evropian. Gjatë viteve të fundit është krijuar dhe është bërë funksional kuadri i nevojshëm institucional. Vendimi nr.749, datë 19.12.2018, i Këshillit të Ministrave, përcaktoi strukturën shtetërore që është përgjegjëse për negocimin dhe përfundimin e Traktatit të Anëtarësimit të Republikës së Shqipërisë me Bashkimin Evropian. Grupet e Punës Ndërinstitucionale u krijuan sipas urdhrit nr. 94, datë 20.5.2019, të Kryeministrit dhe vendimi nr. 422, datë 6.5.2020, i Këshillit të Ministrave, emëroi Kryenegociatorin dhe Grupin Negociator. Shqipëria do të përmirësojë më tej strukturat integruese për të përmbushur të gjitha kërkesat e negociatave të anëtarësimit. Delegacioni shtetëror do të përfaqësojë Republikën e Shqipërisë në konferencat ndërqeveritare Shqipëri – Bashkimi Evropian dhe do të jetë përgjegjës për dialogun politik dhe negociatat me institucionet e Bashkimit Evropian.

51. Kuvendi i Shqipërisë, gjatë negociatave të anëtarësimit në BE, do të jetë forumi i debatit politik mbi synimet strategjike dhe politike të integritimit në BE dhe do të kryejë përafrim të rëndësishëm ligjor; monitorim dhe shqyrtim; informim; detyra të bashkëpunimit ndërkombëtar dhe ndërparlamentar. Gjatë negociatave të anëtarësimit, qeveria e Shqipërisë do të vazhdojë të raportojë periodikisht për fazën e integritimit të vendit në BE në Kuvendin e Shqipërisë dhe në Këshillin Kombëtar për Integritimin Evropian.

52. Dialogu me shoqërinë civile dhe bashkëpunimi kulturor do të vazhdojnë dhe do të forcohen më tej me synimin për të siguruar mbështetjen e qytetarëve për procesin e anëtarësimit. Qeveria e Shqipërisë ka krijuar tashmë një Platformë të Partneritetit të Integritimit Evropian për të informuar, konsultuar, komunikuar dhe angazhuar shoqërinë civile, palët e interesuara, sindikatat, akademinë dhe organet e vetëqeverisjes vendore në procesin e negociatave të anëtarësimit në Bashkimin Evropian.

53. Shqipëria është e vetëdijshme se kohëzgjatja dhe ritmi i negociatave do të varen nga aftësia e saj për të përmbushur detyrimet e anëtarësimit në BE.

54. Traktati i anëtarësimit do të miratohet në përputhje me dispozitat kushtetuese në Shqipëri në kohën e anëtarësimit.

SHTOJCA 1 PERIUDHA TRANZITORE

	KAPITUJT	PERIUDHA
1	Bujqësia dhe zhvillimi rural	

2	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimet klimatike	
3	Peshkimi	
4	Industria	
5	Politika rajonale	
6	Transporti	

COUNCIL OF MINISTERS
THE FIRST INTERGOVERNMENTAL CONFERENCE
ON THE ACCESSION OF THE REPUBLIC OF ALBANIA TO THE
EUROPEAN UNION
OPENING STATEMENT OF REPUBLIC OF ALBANIA
GENERAL POSITION
 Brussels, _____.____.202_

General Remarks

1. Albania welcomes the convening of the first Inter-Governmental Conference. Albania thanks the EU for its unwavering and continuous political, technical and financial support to the country on its EU path. It expresses gratitude for the EU's unequivocal position on the European perspective of Albania and the countries of the Western Balkans.

2. The opening of EU accession negotiations for Albania will consolidate the already strong relationship between the EU and Albania through the Stabilization and Association Agreement. The ensuing process will be in the interest of and beneficial for Albania in the short-, medium- and long term as it sustainably progresses to harmonize and reach the standards of the EU *acquis*.

A firm, merit-based prospect of full EU membership for Albania is also in the Union's very own political, security and economic interest. In times of increasing multifaceted global challenges, enlargement remains more than ever a geostrategic investment for a stable, strong and united Europe.

Russia's unjustified and unprovoked military aggression against Ukraine is having a significant impact on the entire European continent. Albania has joined forces and is fully aligned with all EU Common and Foreign Policy (CFSP) decisions and declarations in condemning the aggression. Albania fully implements all sanctions packages. Albania unequivocally supports the UN Security Council Decisions.

3. The EU membership is the political and strategic goal of the Republic of Albania and its legal, economic and institutional systems. It represents an anchor for Albania's democratization, consolidation of institutions and of the rule of law, and reform processes in the country. Albania fulfilled all the criteria for the opening of accession negotiations. It is determined to pursue persistently its efforts in meeting all obligations with the final goal of becoming a member state of the EU.

4. The decision of the European Council of 26 March 2020 to launch accession negotiations with the Republic of Albania and the decision to convene the first Intergovernmental Conference are key milestones in the EU integration process of Albania.

5. Albania recognizes and commits to implementing the new methodology of accession negotiations, including its cluster approach and the respective incentives.

In order to inject further dynamism into the negotiating process and to foster cross-fertilisation of efforts beyond individual chapters, Albania welcomes that the negotiating chapters will be organised in thematic clusters that would follow broad themes, such as good governance, internal market, economic competitiveness and connectivity, etc.

6. The EU accession firmly enjoys an undisputed full support of the entire political spectrum and of an overwhelming majority of the Albanian population. Albania will continue to reach out

and communicate to the public the benefits and the necessity of the EU accession process as its strategic choice and political objective for its future.

7. Albania shares profoundly the values of the European Union as defined in Article 2 of the Treaty on European Union. Albania will be an active and a constructive Member State whose actions will contribute to the consolidation of the principles and values upon which the EU is based.

8. Albania fully accepts the objectives defined under Article 3 of the Treaty on European Union. Albania commits to full alignment with the *acquis* of the European Union. Albania accepts the rights and obligations arising from the *acquis*. It will assume all the rights and obligations of the EU Member States.

9. Albania has and will continue to demonstrate its commitment to the European Union's fundamental values, respect for fundamental rights, including the rights of minorities, democracy and the rule of law. Albania recognizes that these fundamental values remain at the core of the accession process.

10. The implementation of the justice reform is the bedrock of the rule of law reforms in Albania. Significant work has been carried out to establish the new governing bodies of the judiciary and make them fully functional, to ensure fully functional courts and to ensure a solid track record of the vetting process. Close cooperation has been in place with the International Monitoring Operation (IMO). The justice reform contributes to the establishment of a credible, fair, independent, professional, transparent, accountable and efficient justice system that will have the trust by of the public, will support the country's sustainable socio-economic development and enable its integration into the European family. Justice reform will create the conditions for the corps of judges and prosecutors to reach the highest standards of integrity, professionalism and ethics.

11. Albania is determined to continue its fight against organized crime and corruption. The fight against corruption has intensified through consolidation of the operational coordination and monitoring capacities. Further, tangible results were attained in the fight against organized crime also thanks to the implementation of the FATF and Moneyval actions and recommendations, and through enhanced cooperation with the EU Member States. Albania has participated in several international police operations targeting organised criminal groups leading to important arrests and indictments and has notably enhanced the direct and effective cooperation with EUROJUST.

The institutional architecture for prosecuting and adjudicating cases of corruption and organized crime is fully operational. The work of the National Bureau of Investigation and the Special Anti-Corruption Prosecution Office has become essential in pursuing more vigorously the fight against organised crime and corruption. There have been significant achievements in terms of corruption punishment as a result of the revised legal framework and Constitutional amendments to restrict the immunity of public officials and judges and confiscate their assets. Albania's efforts aim to further bolster the overall track record of investigations, prosecutions and convictions of organized crime and corruption cases, especially at the high level.

12. Albania reiterates its commitment to participate in all EU programmes; take part in the EU strategy to combat organized crime; comply with the EU Justice and Home Affairs agenda on organized crime and corruption in concordance with the related Commission action plans, which set priorities and list measures to be taken. These are long-term goals for Albania, with specific actions already being taken through the adoption of strategies and the corresponding action plans.

13. Albanian's national and cultural identity is part of the European cultural heritage that rests on the foundations of the EU under the motto "United in diversity". The use of the Albanian language as one of the official languages of the European Union will add to the cultural richness and further enhance the diversity that the European Union fosters. The EU measures will result in the preservation of the national identity of the Albanian people and the Republic of Albania as a future EU Member State.

14. To date, Albania has translated 42 thousand pages of the EU *acquis* from English into Albanian and from Albanian into English around 2100 pages of the Albanian legislation that is aligned with the EU *acquis*. Albania commits itself to continuing with the translation of the EU *acquis* into Albanian before accession.

15. Albania has consistently maintained a 100% alignment with EU declarations and Council decisions related to the Common Foreign and Security Policy and will continue to do so. Albania is proud to showcase the full consistency of this record since the country was invited in early 2004 to align with the relevant Council decisions and High Representative declarations on behalf of the EU, as part of the Thessaloniki agenda, in a move to coordinate its foreign and security policy with the EU. Albania commits to continued and sustained support for the EU positions on international matters as part of its foreign policy strategic orientation and its goal of EU membership. Albania has also contributed actively to Common Security and Defence Policy missions and operations under the Framework Agreement signed in 2012 and will continue to do so in the future.

16. Albania shares the values on which the Euro-Atlantic community rests. Its aspiration to EU accession cannot be disentangled from the values and aims of the EU foreign and security policy. As a staunch supporter of multilateralism and of a European area of security, democracy and human rights, Albania plays an important role as a NATO ally since 2009. Albania supported the same common principles and objectives as the OSCE Chair-in-Office in 2020. As a non-permanent member of the United Nations Security Council for the period of 2022-23, Albania will contribute to the preservation and strengthening of the multilateral rule-based order by addressing global challenges and promoting peace and security, in full respect of the international law, the rule of law and human rights as foundations for peaceful, prosperous, and sustainable societies.

17. Albania commits itself not to sign or enter any international contractual relations that are not consistent with the European values and EU law.

18. Through its EU accession, Albania will give its contribution to the European project, inter alia, through the added values of its geopolitical position. With its access to the Adriatic and Ionian Seas, Albania will contribute to connect the Trans-European Transport and Energy Infrastructure and to strengthen strategic and operational cooperation between the EU and the Western Balkans on security and the Regional Cooperation. This cooperation is crucial in order to address effectively our common security threats, such as the fight against terrorism and violent extremism, irregular migration, hybrid and cyber threats as well as the protection of the strategic investments.

19. Albania has been and remains a secular state throughout its history as a state. The country's society is multi-religious and enjoys inter-faith harmony. Throughout its recorded history, Albania has never experienced any religious conflicts. The inter-religious harmony was a main factor in protecting minorities in the past and will continue to do so in the future.

20. Minorities in Albania enjoy undisputed rights. People from the minorities in Albania exercise the human rights and freedoms in full equality before the law. They have the right to express, without prohibition or compulsion, their ethnic, cultural, religious and linguistic identity. Albania will continue to ensure in the course of the EU accession negotiations and beyond full enjoyment of their rights and freedoms, in line with the Council of Europe Framework Convention for the Protection of National Minorities.

21. Albania is a country with a large part of its population living abroad. It is Albania's conviction that the accession to the EU will greatly enhance relations with the countries where Albanians live. The country will greatly benefit from the know-how of the Albanians living abroad in its accession negotiations.

22. Albania offers a significant contribution to the process of regional cooperation in the Western Balkans by committing itself fully to this area also in the context of the stabilization and association process. Albania takes part actively in all regional initiatives and regional frameworks, such as the South-East European Cooperation Process, the Regional Cooperation Council,

Berlin Process, Open Balkans, Regional Economic Area, etc., and works proactively to bring forward the attainment of their objectives. Two important projects of regional cooperation in the framework of the Berlin process, namely, the Western Balkan Fund and the Regional Youth Cooperation Office, have their seats in Albania. By strongly supporting the participation of civil society and youth in the implementation of the regional cooperation agenda in the Western Balkans, Albania fosters a climate of reconciliation and people-to-people exchanges which bring inclusion, participation and civic engagement of youth and citizens inside the countries of the region.

23. Albania will continue to strengthen bilateral relations with all the countries of the region by maintaining an intensive dialogue and applying the mechanism of joint government meetings that enable a more effective cooperation.

24. Albania is dedicated to resolving bilateral border disputes, if any, in accordance with peaceful dispute settlement principles of the UN Charter and UN Convention on the Law of the Sea including, where necessary, the International Court of Justice.

25. Albania commits to the security of the EU external borders. The country has been a trustworthy partner in the European endeavours during and after the 2015 migration crisis and the handling of the terrorist foreign fighters. The terrorism and migration challenges have clearly demonstrated that the security of the Balkans is the security of the entire EU and vice-versa. Albania commits to countering organized crime and terrorism effectively, reinforcing security by taking part in security initiatives as set out in the EU's Security Union Strategy and counter terrorism agenda.

26. Albania is committed to the pillars of the Common European Asylum System, the Commission's Policy Plan on Asylum and the reformed legislative programme, including the new EU Pact on Migration and Asylum. The asylum policies will ensure proper governing of regular and irregular migrants and of the state of asylum seekers and refugees, as well as maximise the benefits of migration. Albania continues to align its migration laws with the EU *acquis* and the International Conventions it is a party to. While there is a very high level of ratification of international conventions in the area of migration, continued attention will focus on strengthening institutional capacities that are essential to the effective management of migration.

27. Albanian citizens enjoy a visa-free regime when traveling to the Schengen area since 2010 when visa liberalization entered into force. Albania has proven to be a reliable partner of the European Union by maintaining its privileged status ever since. Albania commits to adopting and applying the Schengen *acquis*.

28. Albania welcomes the financial assistance provided by the European Union in the form of pre-accession grants/funds, in the framework of the Covid 19 pandemic and, in particular, the Economic and Investment Plan (EIP) for the Western Balkans. The country is looking forward to EIP's swift implementation supporting long-term and sustainable economic recovery, successful regional integration and accelerated convergence with the EU. For the period of 2007-2020, under the Instrument for Pre-accession Assistance (IPA), Albania has received various forms of financial assistance aimed at enabling the implementation of political and economic reforms, institutional capacity building, and boosting cooperation, economic and social development.

Over this financial period, Albania has successfully managed the IPA and IPARD funds. The assistance was directed towards the alignment of the Albanian legislation with the EU *acquis* to get closer to the accession negotiations with the EU. Albania has successfully participated in the programming of the IPA I & IPA II for the same period worth EUR 1.15 billion. Its track record in the absorption of the IPA funds has been positive, based on the annual use of IPA funds. The EC decision of 2014 established the components of the sectoral approach and stipulated partial transfer to the Albanian authorities of the responsibilities for the indirect management of the IPA funds.

Albania is fully committed to effectively using the IPA III programme based on the new IPA regulation.

29. The Republic of Albania will strive to ensure that its political, economic and financial position as an EU Member State is commensurate with the EU Member States of similar size. Albania is well aware that the internal market is a cornerstone of the European Union. The country will continue to harmonize its legislation with the *acquis communautaire* for the free movement of goods, workers, services and capital. The European Union is the largest trading partner of Albania. The country will continue talks with European Commission services to become part of the EU Single Market Programme.

The Integration Process

30. The Stabilization and Association Agreement (SAA) between the EU and Albania entered into force on 1 April 2009. According to Article 6 of the SAA, since 1 April 2019, Albania is fully associated with the EU. The SAA is being well-implemented. The full implementation of its provisions by both parties will enhance our preparations for full accession and correspond to the evolutionary nature of EU-Albania relations. Albania commits to further ensuring compliance with the SAA as an essential element in the EU accession process.

31. By signing the Stabilization and Association Agreement, Albania has committed to the gradual alignment of its legislation with the EU *acquis* and its consistent application. A plan for the approximation of the *acquis* started to be developed in September 2007 with the approval of the National Plan for the Implementation of the SAA (NPISAA) 2007–2012. The current national plan was implemented for the period 2014–2020. Albania adopted a National Plan for European integration (NPEI) 2021–2023 and 2022–2024, endorsed by respective Decisions of the Council of Ministers.

32. Albania accepts the incorporation of the EU *acquis* into the Albanian legal order. The country has continued to align its legislation and capacity with European standards. Progress has been made in a number of areas. Albania commits to substantial and sustained efforts that will be necessary for the overall preparations to adopt and implement the EU *acquis*, including stepped-up efforts to ensure the strengthening of the administrative capacity and having adequate institutional structures in place before accession.

Substance of the Negotiations

33. In March 2020, the Council took the decision to open accession negotiations with Albania. Overall, Albania has increased its efforts and delivered further tangible and sustainable results on all the requirements and important priorities identified in the Council Conclusions of March 2020. Albania has met all the conditions for the first Inter-Governmental Conference. Albania welcomes the adoption of the negotiating framework by the Council and the organization of the first intergovernmental conference.

34. Albania welcomes the start of the process of negotiations based on the new enlargement methodology, endorsed by the European Council in March 2020 that has been reflected in the negotiating framework for Albania. Albania endorses the new methodology that aims to make the accession process more predictable, more credible and dynamic and with a stronger political steering. Albania does not seek to opt out from any EU policies, nor does it require permanent derogations with respect to the EU *acquis* currently in force.

Over the course of the accession negotiations Albania may ask for transition periods for those sectors in which, at the moment of its accession to the European Union, there will not be a sufficient level of preparedness for full harmonization and implementation. These periods would be of limited duration and scope. Plans with clearly defined phases for the fulfilment of membership obligations will accompany these requests for transition periods. Albania's objective is the earliest possible accession with relevant transition arrangements that are required to ensure smooth integration into the EU policies.

Albania expects the negotiations to focus on the following key issues:

- Smooth integration of the the four freedoms and efficient use of the preparations for enlargement, in the short and long run, are Albania's objectives for the accession negotiations. Under the new methodology of the negotiating process, Albania will aim to the phasing in the EU programs and policies, once it is prepared to do so, prior to accession.

- The four freedoms underpinning the Single Market should prevail to the largest extent possible. Albania is ready to step up the necessary actions, including at the regional level, through the creation of the regional economic area, as a matter of priority. This includes also defining the transitions measures to this end.

35. Albania fully shares the objectives of the Economic and Monetary Union. Although from accession as a Member State Albania will derogate from its participation in the Euro area, it accepts the obligations stemming from the EMU. Albania intends to participate in the Euro area as early as possible following its accession.

36. The financial markets and system in Albania have evolved over the last decades. These have been supported by the presence of EU banking, financial institutions and the modernization of the regulatory/supervisory infrastructure following the EU standards. The markets have been normally operating. The financial system has shown resilience to both endogenous and exogenous shocks. As Albania progresses on its EU accession path, the country will push for further modernization of the financial infrastructure, for better access to financial services and for growing contribution of the financial system to economic growth.

37. In the framework of the accession process, the main objective of Albania's economic policy is to boost the competitiveness of its economy with a view to strengthening its capacities to deal with the competitive pressure of the European single market and the reduction of unemployment. Albania expects that the outcome of the negotiations will provide conditions for a stable financial and macroeconomic environment and a competitive market economy with strong industrial, agricultural and tourism sectors, through increased innovation.

38. Albania identifies tourism as one of the industrial ecosystems where further measures, based on the Strategy 2019–2023 in force, can be taken aligned with EU objectives for the next decade. This would contribute to a better quality of life, the development, improvement and promotion of tourism products and services, with due regard to the three dimensions of sustainability: economic, social and environmental. Those measures include improvement of resource efficiency, waste and water management to minimize the environmental impact, while preserving the cultural heritage; new employment opportunities, sustainable construction and modernization of tourism and public infrastructure, transport, digital transformation, telecommunication, as well as innovative financial products and services. The tourism sector in Albania has an enormous potential through the establishment of new development poles and industries: it will work to consolidate the tourism offer, increase the added value and impact of the sector on economy and employment; develop new products and services in tourism, improve their quality, promoting the country's image and local products.

39. Albania will negotiate its accession to the EU with focusing on the need to improve social and economic cohesion and reduce regional disparities by developing underdeveloped regions, which are also the objectives of the Union's Cohesion Policy. Accession will provide an opportunity for Albania to gain further impetus for its modernization efforts and contribute at the same time to strengthening the global position of the EU.

40. Albania considers agriculture and rural development as a significant economic sector with a direct impact on the environment, green growth, food security, and technology advancements. Albania views raising the standards of its agricultural policy as vital not only to satisfy market demands in Albania and the EU, but also to ensure quality of the products, a right balance between consumption and production and an increased profitability of the sector. Thanks to the EU funds through the IPARD II programme, Albania has stepped up efforts to ensure a full and rapid integration of the country's agriculture into the Common Agricultural Policy.

41. The Government of Albania is determined to transform the Albanian economy from an import dependent, consumption-based and informal economy, to one that is based on sustainable job-creation and increased productivity. It has largely recognized the need to systematically address employment by re-orienting the education and training system to meet labour market demands and modernizing and extending the outreach of employment services. Albania will prioritize the social and economic inclusion of the vulnerable groups, namely youth,

women, people with disabilities, ethnic minorities, the setting of a social agenda and the involvement of social partners in its implementation.

42. Economic growth through increased competitiveness and innovation is one of the priorities for the future and the foundation of a sustainable socio-economic development. The development of entrepreneurship and innovation responds to the country's needs for economic growth, sustainable socio-economic development, investment in human capital, development of SMEs and promotion of innovation in technology and science.

43. Albania is highly committed to the protection of the environment. The country has made enormous strides in implementing the EU *acquis* in this area. However, transition measures will be sought to reconcile this commitment with the need to comply with certain provisions of the *acquis* that necessitate substantial investment.

44. Albania firmly believes in the protection of natural resources, in particular fisheries. After becoming an EU member, the Adriatic and the Ionian Sea will be EU's internal seas. These Albanian maritime territories will subsequently be exclusively regulated by European laws and regulations.

45. Regarding the transport area, Albania will engage in the activities of the Transport Community and the adoption of Action Plans with detailed steps to particularly improve road safety, railways, waterborne and multimodal transport. Work extending the Green Lanes/Corridors with EU Member States has progressed. Laws have been adopted to set up the railway agency. In the energy sector, Albania will work on the liberalization of its electricity market and will finalize the establishment of its power exchange to ensure integration with neighbouring countries.

The Negotiation Process

47. Endorsing the 2003 Thessaloniki conclusions of the European Council, Albania fully accepts and supports the principle of own merit-based individual progress as the basis for the accession process.

48. Understanding that the progress on the "Fundamentals" Cluster will determine the pace of the whole negotiations, Albania will pay special attention to the approximation of all these clusters with the *acquis* and international standards in order to create a solid track record of their implementation. Albania acknowledges that the mechanism introduced by the new enlargement methodology in March 2020 throughout its cluster structure can favour countries to fulfil the criteria.

49. The ultimate goal of the accession negotiations is Albania's full membership into the European Union, having all the rights and obligations stemming from the membership. Albania expects the negotiations to run smoothly and in good faith. Their outcomes must be mutually beneficial for both Albania and the EU. Albania's accession to the European Union will protect the vital interests of its citizens.

50. The Republic of Albania finds itself in a favourable position concerning accession negotiations, because of the organized approximation of its legislation with the EU *acquis* starting as far back as 2007. In line with its SAA obligations and the NPEI for the Adoption of the EU *acquis*, Albania has made progress in aligning its legislation with the EU. The country is ready to fully align its legislation with the EU *acquis* and ensure its timely and efficient implementation.

51. Aware of the challenges ahead, the Government of Albania has been committed to providing adequate administrative capacities in all the areas related to the European Integration process. Over the last years, the country established the necessary institutional framework, which is fully operational. The Decision of Council of Ministers (No 749 of 19.12.2018) established the state structure responsible for negotiating and concluding the Republic of Albania accession treaty with the European Union. The Inter-institutional Working Groups were set up at an Order of the Prime Minister (No 94 of 20.05.2019), and the Chief Negotiator and the Negotiating Group have been appointed following the relevant Decision of Council of Ministers (No 422 of 06.05.2020). Albania will further streamline the integration structures to meet all the requirements of the accession negotiations. The State Delegation shall represent the Republic of

Albania at the Intergovernmental Conferences between Albania and the European Union and be responsible for the political dialogue and negotiations with the European Union institutions.

52. Throughout the accession negotiations with the EU, the Parliament of Albania will be the forum of the political debate over the strategic and political goals of EU integration and will perform important tasks related to legal approximation, monitoring and scrutiny, information, international and inter-parliamentary cooperation. During the negotiations, the Government of Albania will continue to report regularly to the Parliament of Albania and the National Council for European integration on the state of play of the EU integration of the country.

53. Civil society dialogue and cultural cooperation will continue and be strengthened in order to ensure the support of citizens for the accession process. The Government of Albania has already set up a 'European Integration Partnership Platform' to inform, consult, communicate and engage the civil society, stakeholders, trade unions, academia and local self-government bodies in the process of accession negotiations with the European Union.

54. Albania acknowledges that the duration and the pace of the negotiations will depend on its ability to comply with the EU membership obligations.

55. The accession treaty will be adopted in line with the constitutional provisions in Albania at the time of accession.

ANNEX 1 TRANSITION PERIOD

	CHAPTERS	PERIOD
1	Agriculture and Rural Development	
2	Environmental protection and climate change	
3	Fisheries	
4	Industry	
5	Regional policy	
6	Transport	